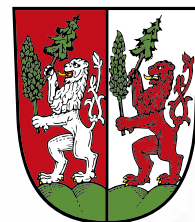

Bělohradské listy

Vydáno 23. 10. 2015 • Ročník XV • Cena 16 Kč

5 / 2015

Objektivem Bělohradských listů

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí 5/2015

- 2 OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 FEJETON**
(HANA MARIE KÖRNEROVÁ)
- 4 ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 STAROSTA ODPOVÍDÁ
ZM INFORMUJE**
- 6 A TAKY SE TU HRÁLO DIVADLO**
(HANA FRIEDRICHOVÁ)
- 7 SASKÁ KRÁLOVSKÁ NÁVŠTĚVA
BĚLOHRADU V LÉTĚ ROKU 1866**
(JIRÍ HANUŠ)
- 8-9 KOUKEJTE SE RADŠI Z OKNA**
(JAROSLAV VOVES)
- 10-11 140 LET ZŠ K. V. RAISE**
(IVA PLECHÁČOVÁ)
- 12-13 VÁCLAV KLAUS
ZAHÁJIL ŠKOLNÍ ROK**
(PAVEL ŠUBR)
- 14-15 STARÉ RODY BĚLOHRADSKA
ROD S PŘÍJMENÍM PONER**
(JOSEF ŠPŮR)
- 16-17 HISTORICKÉ FOTOGRAFIE
BĚLOHRADU**
- 18 Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI**
- 20 JAN KURZ**
(EDUARD ČELIŠ)
- 21 BĚLOHRADSKÝ TENIS 2015**
(EDUARD ČELIŠ)
- 22–23 MALÍŘI V BĚLOHRADĚ
ANTONÍN BRYKNER**
(EDUARD ČELIŠ)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE
STRANA 1
MICHAL PATKA
RYBNÍK POD BYŠČKAMI

STRANA 24
LADISLAV STUHLÍK
PODZIM

**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 18. 12. 2015**

Bělohradské listy

periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová, Václav Lejdar, Iva Plecháčová, Josef ŠpŮr, Ing. Pavel Šubr, Jaroslav Voves.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: Město Lázně Bělohrad
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Grafika, sazba a tisk:

Tiskárna ARPA, Kotkova 792, Dvůr Králové nad Labem

TÉMA ŠKOLA:

PANU UČITELI S LÁSKOU, ANEBO RODOMÁK NENÍ PTÁK

Letos slaví bělohradská škola 140. výročí a tak se přímo nabízí zamyšlení na školní téma.

Odkakživa platilo, že dobrou nebo špatnou školu nedělá krása budovy nebo úroveň vybavení (i když je samozřejmě důležitá), ale učitelé. Učitelství povolání sice nikdy nepatřilo mezi ta lukrativní, ale bývalo prestižní. Co se týče lukrativnosti, tam se nic nezměnilo, jak je to s prestiží, se neodvažují soudit. Ale z toho, co kolem sebe pozorují, se mi zdá, že lidé občas zapominají, že učitel není jen člověk, který má jejich dětem natlouct do hlavy pravopis a počty, ale člověk, který v období, kdy jsou nejtvárnější (a my nejzaměstnanější), ovlivňuje jejich budoucnost, výběr povolání, životní postoj a morálku. A že v sobě musí mít notnou dávku entusiasmů a lásky ke svému povolání, protože kvůli horentnímu platu a dvěma měsícům prázdnin to zcela určitě nedělá.

Nedávno jsem v jedné internetové diskusi četla, jak zbytečné věci ti učitelé pořád dětem cpou do hlavy. K čemu jim budou nějaké básničky, povinná četba mrtvých klasiků nebo informace o tom, kde leží Honolulu (někteří tápou i v případě Havlíčkova Brodu), či pracně zjištění, že rodomák není pták. To zmiňuji jen na okraj jako perličku, neboť starý hit Olympiku „Pták rodomák“, který nevycházel z přírodopisu, ale byl pouhým rýmem, zmátl celou jednu generaci. Tu naši ne, my ještě skutečně četli Lovce mamutů, kde rodomáci (velké lasicovitě šelmy – vysvětlivka pro ty, kteří už to nečetli) kradli Kopčemovi maso v okamžiku, kdy poprvé rozdělal oheň třením suchých dřívků. Naše děti to nevěděly, protože Lovce mamutů nečetly, ale jen prolisovaly, mrkly na Burianovy obrázky a obsah opsaly z přebalu knihy. Rosomák pro ně zůstal ptákem. Ale na knihu si alespoň sáhly. Vnoučata knihu už ani neviděla a obsah stáhla z internetu.

Ale vraťme se k diskusi ohledně zbytečných předmětů. Většina diskutujících se shodla na tom, že by se ty hlouposti měly ve výuce vynechat a děti by se měly především učit, jak být úspěšným. A tak nějak z toho vyplynulo, že na to učitele vlastně ani nepotřebují, jelikož už existuje počítačový program a učitel se tím pádem stává zbytečným. Až mě zamrazilo při představě, že by naše děti v budoucnosti opravdu mohly vychovávat počítače a všechno by bylo podřízeno úspěchu. Kam ale pak vměstnat ten „ne tak důležitý zbytek života“, do něhož patří zcela neúčinné věci jako je snění, smysl pro krásu, laskavost, národní hrdost, soucit a vlídné rodinné vztahy. Ony totiž ty básničky, stejně jako povinná četba a podobné nesmysly, nerozvíjejí jen slovní zásobu, ale pomáhají formovat ducha a jsou základem názoru na svět.

Když my, školou už dávno nepovinní, zapátráme v paměti, každý v ní najdeme toho „svého“ učitele, na něhož i po dlouhých letech vzpomínáme s láskou. Učitele, který zásadním způsobem ovlivnil náš život. Přístupem, znalostmi, legračními mnemotechnickými pomůckami, způsobem jakým řešil krizové situace, originalitou, nebo jen tím, že se nám jevil jako zbytečně přísný a pak přimhouřil oko v okamžiku, kdy jsme to vůbec nečekali – takže lidskostí.

Všichni jsme školu v nějakém období nesnášeli, nadávali na ni a těšili se, až z ní konečně vypadneme. Až přestaneme být žáky a začne nám skutečný život. A pak ten skutečný život opravdu přišel a plynul. Těm z nás, kteří měli štěstí, plynul dost dlouho na to, abychom začali svolávat školní srazy a s nostalgii vzpomínali na léta v lavicích.

Na srazu pak stojíme v řadě před starým pánem nebo dámou, podáváme ruku, hlásíme jména a v tom okamžiku je úplně jedno, jakého úspěchu jsme dosáhli. Jsme zase jen žáčci a máme radost, když nás pan učitel nebo paní učitelka i po těch čtyřiceti letech poznávají. A dojíkáme se nad tím, jak jim to v devadesátí pořád pálí a jak dobře vypadají.

Přeji bělohradské škole k jejímu jubileu hodně dobrých učitelů s entusiasmem a pevnými nervy, a také spoustu dobrých žáků, kteří na ně i po letech budou s láskou vzpomínat.

Hana Marie Körnerová

Zeptali jsme se za vás

ALUCON

 FREUDENBERG
INNOVATING TOGETHER

Společnost Alucon je součástí německé rodinné firmy Freudenberg. Firma působí po celém světě a má přes čtyřicet tisíc zaměstnanců. Její historie sahá až do 19. století, a je tedy více než 160 let stará. Dělí se na různé divize. Divize, do které bělohradský Alucon spadá, se jmenuje Freudenberg Home and Cleaning Solutions, což znamená Freudenberg - řešení pro domácnost a úklid. Část výrobků slouží pro potřeby běžných domácností a část pro profesionální úklid. Výrobky se v Evropě prodávají pod značkou Vileda. Do domácností jsou to například mopy, houbičky, rukavice, sprej proti usazování vodního kamene, sušáky, žehlicí prkna a další produkty. V oblasti profesionálního úklidu se jedná například o úklidové vozíky s příslušenstvím, které můžete vidět v nemocnicích a školách. V Bělohradě se v současnosti vyrábí od všeho něco. Novinkami posledních dvou let jsou výroba dílů a montáž celého setu mopy s kýblem s mechanickým odštěďováním a šití plochých mopů pro profesionální úklid. Z předchozích let zde zůstává výroba sušáků na prádlo. Co se týká technologií, opracovávají se zde kovové profily (ohýbání, děrování, vrtání, rovnání, stříhání a práškové lakování) a lisují se zde plastové díly, které se v dalším kroku spotřebují na montážních linkách.

Na konci srpna bylo v Aluconu zaměstnáno zhruba 90 lidí, v současné době jich zde pracuje na všech pozicích kolem 130. Ředitelkou firmy je v současnosti **ing. Edita Arabaszová**, které jsem položil dvě otázky.

Pani ředitelko, jak funguje v současnosti firma Alucon?

Aluconu se teď daří dobře. Od roku 2008 do roku 2013 to bylo hodně těžké. V roce 2014 přijal majitel novou strategii rozvoje této firmy a situace se začala zlepšovat. V minulosti byl tomuto záводу určen výrobní program zaměřený na výrobky pro péči o prádlo, což jsou sušáky na prádlo a žehlicí prkna. Sušáky buď do vnitřních prostor, nebo pro venkovní použití. Právě v roce 2014 jsme upustili od úzké orientace na jmenovaný sortiment a začali jsme se zabývat i jinou výrobou pro značku Vileda, jako jsou systémy pro profesionální úklid a produkty pro péči o podlahy.

Na jedné straně se v našem závodě zaměřujeme na montáž složitých výrobků s nízkými objemy, které stojí na naší schopnosti vyrábět flexibilně a ve vysoké kvalitě. Na druhé straně dokážeme zvládnout i velkoobjemovou výrobu, kde je potřeba nepřetržitý provoz, v západní Evropě velmi drahý. Úspěch posledních dvou let je zásluhou především našich zaměstnanců, kteří tvoří stabilní tým s potřebnými dovednostmi, učí se novým věcem a hlavně - táhnou za jeden provaz.

Je pravda, že budete navyšovat výrobu a přibírat zaměstnance?

Ano. Rozjždíme šicí dílnu, kde v současnosti pracuje již osm šiček, a budeme přibírat další. Zatím pracujeme na jednu směnu a na konci října plánujeme zahájení dvousměnného provozu.

V první polovině září jsme přesunuli k nám do závodu jednu montážní linku ze zahraničí. Vznikla práce na dvě až tři směny celoročně, minimálně pro dvanáct lidí ve směně. Tím můžeme zaměstnat až 36 lidí, které v současné době nemáme. Dále předpokládáme rozvoj lisování plastů, plánujeme investice do dalších strojů a do infrastruktury. S největší pravděpodobností budeme rozšiřovat i montážní linky. Po stránce stavební se může v dlouhodobém horizontu jednat o stavbu skladovací haly, rozšíření výrobních a obslužných prostor.

V současné době potřebujeme náš tým rozšířit o pracovníky na různých pozicích. Od dělníků na montážních linkách a šiček, přes seřizovače vstřikovačích lisů, lakýrníky, údržbáře, skladové dělníky až po techniky, technology, a administrativní pracovníky. Nabízíme práci pro lidi, kteří s námi chtějí růst.

Děkují za odpovědi.

Ladislav Stuchlík

Starosta odpovídá

Neplánuje město vybudovat z Pardoubku koupaliště? Nebo nějaké koupaliště někde jinde ve městě?

Výbudovat z Pardoubku koupaliště neplánujeme, chceme pouze pokračovat v úpravě jeho okolí (přeložení dlažby na hrázi, propojení vycházkové trasy s chodníkem na hrázi, revitalizace dubů na hrázi, případně dřevěné sochy dalších pohádkových bytostí a stroje na cvičení). Problémem Pardoubku je nedostatek vody v případě suchého léta jako je letos. V územním plánu města je vymezena plocha pro koupaliště pod „Slivákem“. Mysleli jsme, že tyto pozemky, které vlastní stát, město bezúplatně získá právě tím, že zde bude v ÚP využití pro veřejně prospěšnou stavbu. Na pozemky se ale vztahuje církevní restituce, takže budou navráceny církvi. Na koupaliště v této lokalitě jsme před několika lety nechali zpracovat studii. Předpokládané investiční náklady činily cca 66 mil. Kč bez DPH (z toho 31 mil. Kč víceúčelový a dětský bazén a tobogán, 11 mil. Kč bazénová technologie, 11,5 mil. Kč provozně sociální objekt, 3,5 mil. Kč přípojky a vnitřní rozvody, 6,5 mil. Kč komunikace, parkoviště, zpevněné plochy a oplocení, 2 mil. Kč projektová dokumentace, technický a autorský dozor, atd.). Předpokládané provozní náklady potom činily 6,2 mil. Kč ročně, a aby byly uhrazeny, muselo by koupaliště navštívit 850 lidí po dobu 100 dní v roce při průměrném vstupném 55 Kč (cca 4,6 mil. Kč) a tobogán sjet 250 osob za hodinu při provozu 100 dní v roce, 12 hodin denně a ceně 5 Kč (cca 1,5 mil. Kč). Další příjem by mohl být z pronájmu bufetu. Z čísel jasně vyplývá, že na provoz koupaliště by město doplácelo odhadem 3 až 4 miliony Kč ročně. Na investiční náklady ale už není možné jako v minulosti získat dotaci. V okolí je navíc poměrně hodně koupališť (Miletín, Dacho-

vy, Pecka, Mlázovice, Milovice, Jičín, Lodín, Mostek, ...) a řada domácností v Bělohradě má domovní bazény. Ze všech těchto důvodů stavbu koupaliště neplánujeme.

V minulých Bělohradských listech byla informace o opravě kostela na Byšičkách. Zajímalo by mě, kolik město přispělo farnosti na opravu tohoto kostela? Využívá farnost také dotační program Královéhradeckého kraje, který je určen právě na opravu kostelů?

Město přispělo na opravu kostela sv. Petra a Pavla na Byšičkách cca 200.000 Kč v roce 2011 a 200.000 Kč v roce 2014. Kraj vypisuje každoročně dotační program „Obnova památkového fondu na území Královéhradeckého kraje“. Jedním z možných žadatelů je právě církev a dotace je určena na obnovu střech, fasády, oken, statiky, atd. a restaurování památek. Každoročně se rozděluje cca 6 až 7 milionů Kč a maximální výše dotace je u kulturní památky 300.000 Kč. Protože rozdělení dotace schvaluje krajské zastupitelstvo, jehož jsem členem, tak vím, že řada farností každoročně obdrží na opravy kostelů částky kolem 200.000 Kč. Nyní byl tento program opět vypsán a žádat se může do 31. ledna 2016. Zástupce bělohradské farnosti jsem na možnost žádat o tuto dotaci v minulosti několikrát upozorňoval, ale zatím farnost žádost nikdy nepodala.

Psali jste o úpravě dopravního značení na Třetí straně kolem bývalé pošty, kde bude jednosměrka. Myslím, že je to dobré řešení. Líbí se mně také, že rada města schválila zřízení přechodu pro chodce u domu s pečovatelskou službou, kde mají ordinace lékaři.

Na zřízení jednosměrky u bývalé pošty slyším od lidí různé ohlasy, ale převážně kladné. Tato úprava byla již schválena Policií ČR, nyní čekáme na rozhodnutí o jejím povolení od odboru dopravy Městského úřadu v Jičíně. Zří-

zení přechodu pro chodce u domu s pečovatelskou službou rada města skutečně schválila, ale Policie ČR naši žádost zamítla z důvodu malé frekvence chodců v této lokalitě.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

ZM informuje

Druhé mimořádné zasedání zastupitelstva města během prázdnin se uskutečnilo **26. srpna 2015** v kulturním sále hotelu Grand. Na úvod zasedání složil slib zastupitele pan Lubomír Hoška. Zastupitelé se na tomto veřejném zasedání zabývali především stavbou vodovodu a kanalizace v obci Brtev. Schválili změnový list č. 3 a dodatek č. 3 ke smlouvě o dílo, kterým došlo k prodloužení termínu dokončení akce z 28. srpna na 15. říjen 2015. Také v diskusi se jednalo především o této investiční akci.

Na dalším zasedání se zastupitelé sešli **23. září 2015** rovněž v kulturním sále hotelu Grand. Po kontrole usnesení z posledních tří zasedání zastupitelstva města vzali na vědomí zprávu o jednání rady města. Dále se zabývali nabídkou bezúplatných převodů pozemků z Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a schválili prodej stavebního pozemku v Horní Nové Vsi. Rovněž schválili uzavření smlouvy o zřízení práva stavby s firmou Nový Dvůr Brtev s.r.o. na letní restauraci v Bažantnici a zveřejnění záměru prodeje budov a pozemku města v areálu dětské léčebny. Poté vzali na vědomí zprávu finančního výboru a rozpočtová opatření č. 8 a 9 /2015 schválená radou města a schválili rozpočtové opatření č. 10/2015. Schválili také smlouvu o poskytnutí příspěvku na investiční výstavbu a o koupi najaté věci na kanalizaci Brtev s VOS a.s. Tradičně projednali také zprávu o investičních akcích města. V závěru zasedání proběhla diskuse o možné rekonstrukci zámku ze strany města.

Pavel Šubr

V. J. Mach

A TAKY SE TU HRÁLO DIVADLO

JAK ZAČÍNALI BĚLOHRADŠTÍ OCHOTNÍCI

Jan Sehnal

Na konci léta, kdy v kamenných divadlech začíná nová divadelní sezona, si můžeme připomenout jedno významné výročí v historii rozvoje kultury našeho města. Výročí sice ne kulaté, ale zato letité!

Bylo to na začátku roku 1861, kdy se u bělohradských studentů zrodila myšlenka založit ochotnický divadelní spolek. Tento nápad se setkal s podporou i u místních občanů. Nebyly problémy ani s výběrem repertoáru, ba ani s obsazením hereckých rolí. Zájemců bylo dostatek.

První představení se mělo konat v tzv. „dolení hospodě“, nyní zde sídlí lesní správa. Ani se scénou si tito divadelní nadšenci nelámali hlavu: z místního pivovaru si zapůjčili 8 soudků, na ně položili 7 prken a část scény byla hotova. Oponu a kulisy ochotně zapůjčil pan Menšík z Lužan.

Ale překážky se přece jenom vyskytly: Jednalo se o povolení od tehdejší vrchnosti v Nové Pace. Dvakrát byla žádost zamítnuta, ale ochotníci se nevzdali a pokračovali v přípravách. Šli potřetí a to hned do tehdy krajského města Jičína, kde zřejmě osvětenější radní se nebál příliš rozverného divadelního kusu, jako měl být Divotvorný klobouk Václava Klimenta Klicpery. V den, kdy se mělo představení konat, došla příznivá zpráva, že žádosti je vyhověno.

14. srpna 1861 se uskutečnilo první představení bělohradských ochotníků hrou V. K. Klicpery Divotvorný klobouk. Hra měla obrovský úspěch, sál byl přeplněn návštěvníky domácími i přespolními. To byl impuls k pokračování v další divadelní činnosti, která se bohatě rozvíjela. Během prázdnin téhož roku sehráli ochotníci ještě představení Pometlář, Pan Čapek, Rekrutýrka v Kocourkově a na

závěr prázdnin veselohru Sládcí. Poslední dvě představení sehráli již na nově zřízeném vlastním jevišti. Kulisy ochotně a jistě i zdařile namaloval v Kartouzích známý penězokaz Antonín Šulc.

Podle dochovaných dokumentů, které se místy mírně v informacích rozcházejí, můžeme usoudit, že svůj divadelní stánek ve městě nacházeli na různých místech do doby, než byl postaven Lázeňský hotel. Do té doby byly hospoda U Sehnalů, Dolení či Zámecká hospoda, jedna školní třída, na zahradě pana Malého (stará pošta), na zahradě a později i v sálech pana Vlacha na náměstí nebo v nynějším Janěčku.

Kdo byli ti, kteří se jako první zasloužili o založení divadelního spolku v našem tehdy malém městečku? Z dokumentů a kronik jsou to studenti Karel a Kliment Březinovi, František Fojt, Jan Sehnal, Josef Dlab, Karel a Václav Vlachovi. Z místních občanů se zasloužil statkář František Flum, učitel František Hlavatý, obchodníci Alois a Antonín Hátlovi, hospodářský adjunkt Ferdinand Knejfl, učitel František Kysela a Jan Petr. Z ženských jmen jsou zmíněny Antonie a Terezie Březinovy, Pavlína Fiedlerová, Františka Lopatářová, Emilie Jonová, Marie Knejflová a jistě i jiní a jiné. To byli ti, kteří sklízeli na bělohradských divadelních prknech první potlesk, ti, kteří svým spoluobčanům i v těžkých dobách předávali část svého nadšení i myšlenky a poselství autorů. V následujících letech jejich nadšení neopadávalo,

v roce 1862 nastudovali a sehráli 17 představení, v dalších letech v průměru 4 - 6 představení.

Po prvních spontánních aktivitách jednotlivců bylo na čase zvolit představitel a funkcionáře spolku. Prvním ředitelem byl zvolen zdejší kaplan Jan Bičíště, jednatelem tehdejší starosta Václav Březina, později se zapojili farář Jan Sehnal, Josef a Václav Vlachovi, František Beneš, Jindřich Pižl (první režisér), Václav Malý, František Lopatář - a jak šel čas, přibývali další a další, kteří ve službách Thalie nalézali své uplatnění i radost.

Divadelní spolek nezůstával stranou ani při velkých událostech.

V kronice jest psáno: „Toho roku pořizena značným nákladem v Bělohradě nová školní budova. Jedna volná třída propůjčena ku pořádání her divadelních. Vysvěcení školy vykonáno bylo na den sv. Václava roku 1875. Odbýval se koncert a pak divadelní představení „Má hvězda“.

Na oslavu 25. výročí sňatku císaře Františka Josefa a císařovny Alžběty bylo v roce 1879 sehráno představení Preciosa. Při 20. výročí založení divadelního spolku v roce 1880 se konal pochodňový průvod městem a na závěr přednesl projev Karel Václav Rais. A když přeskočíme pár let, pak v roce 1894 „otevřely se poprvé brány nádherné budovy, kterou Občanská záložna nákladem 51 000 K postavila“ - jak psáno v kronice. K této významné události konalo se slavnostní představení hry Ladislava Stroupežnického „Černé duše“. Stejně jako je tomu i v dnešních časech, konala se pohostinská představení divadelních ochotnických souborů či samostatných hereckých osobností. Mezi ty nejvýznamnější jistě patří vystoupení Jindřicha Mošny, významného člena Národního divadla, který se zde představil v roli Hrapagona v Molierově Lakomci. Celý soubor pak pohostinsky vystoupil v roce 1882 v Nové Pace s hrou „Staří blázní“, aby tak oplatil návštěvu Novopackých z minulého roku, kdy zde zahráli hry „Veselohra na mostě“ a „Herkules“.

Tito naši první nadšenci nezapomínali s vhodným repertoárem ani na děti, z kterých vyrostli další pokračovatelé této první generace našich divadelních ochotníků. O nich si přečteme příště.

Hana Friedrichová, foto: archiv

Saská královská návštěva Bělohradu v létě roku 1866

Jan I. Saský

plným jménem

Johann Nepomuk Maria Joseph Anton
Xaver Vincenz Aloys Franz de Paula
Stanislaus Bernhard Paul Felix Damasus
(12. 12. 1801 – 29. 10. 1873)
byl v letech 1854 – 1873 saským králem

V Bělohradských listech z 24. 7. 2015 se zabývá Jiří Vacek otázkou, mohl-li projet Bělohradem během války v roce 1866 pruský král Vilém I., a jak zjišťuje, nebylo tomu tak.

Nemohla však v té bouřlivé době projet Bělohradem jiná korunovaná hlava?

Má-li mít naše pátrání nějaký smysl, musíme napřed zjistit, pohyboval-li se někdo takový na našem území.

A odpověď zní: „ANO!“ Byl jím saský král Jan I. Saský, plným jménem *Johann Nepomuk Maria Joseph Anton Xaver Vincenz Aloys Franz de Paula Stanislaus Bernhard Paul Felix Damasus*. Ale jak se dostal na naše území?

Ještě dříve, nežli vtrhla pruská armáda třemi proudy do Čech, napadla tato v noci z 15. na 16. června Hannovera a Sasko. Obě tyto země byly ale v krátkosti poraženy. Saská armáda však stačila pod vedením korunního prince Alberta ustoupit do Čech, aby se pak postavila po bok rakouské armády. Společně s touto armádou opustila Saské království i saská královská rodina. Jak můžeme číst v dobovém tisku: „*Dojemná a nezapomenutelná zůstane pro všechny přítomné chvíle, kdy Jeho Majestát po krátké, slavnostní zastávce na hranici, následující své vojáky, opustil půdu vlasti se slovy: Nyní tedy ve jménu Božím.*“ Odtud vedla cesta královské rodiny do Teplic a poté do Prahy. Tam dorazil král 19. června, královská rodina přijela již dříve. Na nádraží vyzdobeném prapory barev rakouských a saských proběhlo, stejně jako v Teplicích, uvítání se všemi poctami. Od nádraží pak byl královský průvod bouřlivě pozdravován nesčíslnými zástupy, a to až k hote-

Miletín, dům čp. 7., kde strávil Jan I. Saský noc z 29. na 30. června 1866 (současný stav).

lu „U zlatého anděla“, kde se královská rodina ubytovala. Zatímco následujícího dne královna Amalie Augusta Bavorská, korunní princezna saská, a princezna Marie s dětmi odjely západní drahou do Řezna, tehdy 65 letý král Jan zůstal v Praze, kde se těšil neobyčejné přízni. Snad tomu dopomohl i fakt, že hovořil česky. Není bez zajímavosti, že král byl činný i jako překladatel pod pseudonymem Philalethes. Král se každodenně procházel pražskými ulicemi, provázen pouze svým pobočníkem, prohlížel si krásy královského města. Každý den navštěvoval kostel u sv. Jakuba, poté udílel audience a pracoval se svými ministry. Po obědě pak navštěvoval tu saské nemocné vojáky, tu chovance saské dělostřelecké a kadetní školy, ubytované tehdy v hostinci „U modré hvězdy“.

Královův odjezd z Prahy komentovaly Národní listy ze dne 27. 6. 1866 takto: „*Okolo 5. hodiny odpůldne odjel král Jan tak kvapně, že o konečném cíli cesty nikdo ani z dvořanů bližších zpráv nevěděl.*“ Dnes už víme, že jeho cesta vedla do Mladé Boleslavi, kam přibyl v noci na 26. června a ubytoval se v budově krajského úřadu. A proč? Saský sbor se připojil k rakouskému I. armádnímu sboru operujícímu na Jižeře, a král Jan si přál být v blízkosti svých vojáků. Zajímavou památkou na královu návštěvu je tabulka na jedné z kostelních lavic v kostele Nejsvětější Trojice ve Všeborsku mezi Mladou Boleslaví a Sobotkou. Z ní se dovídáme, že se zde saský král modlil dne 26. června 1866. Na tabulce je uvedeno nesprávné jméno Jiří.

27. 6. opouští král Boleslav a odjíždí nejprve do Dolního Bousova, později do Jičína a po nočních bojích u Jičína dál na Miletín.

Zajímavou příhodu se dovídáme z mlázovické farní kroniky, jak si jí v živé paměti zapsal farář Červinka. Ten zvědav, vypravil se 29. června večer z Mlázovic do nedaleké Chotče, aby zjistil, jak dopadla bitva u Jičína. Nejprve narazil na dva

rakouské důstojníky kavalérie, ale ti mu neřekli nic. V 10 hodin večer přijely do vsi tři kočáry, a když kněz prosil o zprávy, poznal, že mluví se saským králem. Ten vystoupil z kočáru a žádal oves pro koně. Král si pak sedl do hospody, kde skromně pojedl chléb. Během této večere hovořil král s knězem více než hodinu. Během tohoto hovoru chválil své saské vojáky, kteří tak statečně u Jičína bojovali.

Do Miletína přijel saský král Jan k ránu dne 30. června, a ubytoval se na náměstí v hostinci číslo 7, patřícímu tehdy Rudolfovi Dreyschukovi. Téhož dne odpodne se konala na náměstí vojenská přehlídka. Jak můžeme číst v miletínské kronice: „*...králi kanuly slzy po tváři, když před ním odpoledne na náměstí stojícím táhlo saské vojsko u Jičína poražené.*“

Po přečtení těchto řádků je jasné, že korunovanou osobou projíždějící Bělohradem během prusko-rakouské války v roce 1866, byl saský král Jan I. Saský. Stalo se tak v noci z 29. na 30. června, aniž by to kdokoli ve městě zpozoroval.

Snad pro úplnost dodejme, že král opustil Miletín 30. 6. večer, kdy odjel přes Hradec Králové a Pardubice do Vídně, kam dorazil den po nešťastné rozhodující bitvě u Hradce Králové. V následujících měsících zůstal jako host rakouského císaře v jeho schönbrunnském sídle.

Po ukončení války vstoupilo Sasko do Severoněmeckého spolku a roku 1871 se připojilo k Německému císařství pod nadvládou Pruska.

Jiří Hanuš, foto: archiv autora

Pamětní tabulka v kostele Nejsvětější Trojice ve Všeborsku

Koukejte se **radši z okna...**

Působí na Matematicko-fyzikální fakultě UK v Praze. Obsahem jeho přednášek pro posluchače vyšších ročníků jsou například teorie grup a jejich aplikace ve fyzice nebo numerické metody řešení složitých fyzikálních rovnic v počítačích. Vědecky se zabývá srážkami elektronů s atomy a molekulami.

Kdo? Původem Brteváč
RNDr. Karel Houfek, Ph.D.

Začneme od začátku. Tvůj šálek kávy byla matematika a fyzika už na základce?

Ano, o tyto předměty jsem měl zájem vždycky a bavily mě. Už na základce jsem dělal matematickou a fyzikální olympiádu. Pak jsem šel do Hradce na gymnázium J. K. Tyla do matematické třídy, kde jsem díky svému třídnímu prof. Šedivému našel více zálibení ve fyzice (i když matematika mě také stále baví). Po maturitě jsem nastoupil na „matfyz“ v Praze, kde jsem po studiích zůstal a věnuji se fyzice dodnes a rád.

Můžeš více přiblížit svůj obor?

Počítáme procesy, ke kterým dochází při srážkách elektronů s molekulami, a snažíme se porovnávat naše výsledky s experimentem. Data pak vypovídají o tom, co se při těchto procesech vlastně může stát. Ověřená data zveřejňujeme v různých databázích, aby je ti, kteří modelují atmosféru, plazmu a podobně, mohli používat dál ve svých programech.

Dosud jsem publikoval asi dvacet vědeckých článků v mezinárodních časopisech a také jsem spoluautorem knihy o srážkách elektronů s molekulami, kterou jsme psali společně s lidmi z Ústavu fyzikální chemie Jaroslava Hey-

rovského a s kolegy ze zahraničí. Vše píšeme samozřejmě anglicky.

Na fakultě přednáším a vedl jsem několik diplomantů, v současnosti mám dokonce tři doktorandy. A taky jednou až dvakrát do roka jezdím na konference a zahraniční stáže.

Co angličtina?

S tou jsem ve škole bojoval až do maturity. To jsem nebyl schopný říct ani slovo. Na slušnou úroveň jsem se dostal ne díky škole, ale pořídně jsem se rozmluvil, až když u nás měsíc bydlela jedna doktorandka z Francie, se kterou jsem denně musel mluvit anglicky. Pozdější pobyty v zahraničí mi také pomohly. Angličtina je v mém oboru strašně důležitá, takže denně čtu, píšu, člověk si zvykne.

Které země jsi už navštívil?

Byl jsem v Austrálii, Japonsku, USA, Brazílii, v Kanadě, projedl jsem půlku Evropy. Rád jezdím do Řecka a Anglie (nejen pracovně), navštívil jsem Španělsko, Francii, Irsko. Do Anglie jezdím pravidelně, spolupracuji se skupinou na universitě v městě Milton Keynes (80 km severně od Londýna).

Která zahraniční konference byla první?

V roce 1999 konference v Tokiu. V Japonsku jsem byl se svojí ženou Jitkou, která tam byla na stáži. Pobyt jsme spojili se svatební cestou. Jednodušší jsme to měli v tom, že Jitčin tatínek byl v Japonsku na několika pracovních pobytech, a tak jsme díky jeho kontaktům měli solidní zázemí. Bydleli jsme u jeho známých v městečku Okazaki, kteří nás vzali na hodně zajímavých míst. Viděli jsme historické město Nara, lezli jsme přes noc na vrchol sopky Fudžijama, abychom viděli východ slunce, na kole jsme se jeli podívat do vnitrozemí na rýžová pole. Tam je bílá tvář stále raritou, ještě k tomu na kole, takže jsme pro ně byli dost velká atrakce, zvláště pro děti.

V USA jsi nebyl jen na konferenci...?

Asi čtyři roky po diplomce jsem obhájil doktorskou práci u prof. J. Horáčka, kterého v té době oslovili kolegové z UC Berkeley v Kalifornii. Hledali zrovna někoho, kdo by mohl přijet na tzv. postdoc na dva až tři roky. Letěl jsem do Berkeley na pohovor a s tím, co jsem uměl a dělal, jsem jim vyhovoval. Na univerzitě v Praze jsem dostal nelpacené volno a v červnu 2004 jsem nastoupil v Lawrence Berkeley National Laboratory, kde jsem vědecky pracoval – hodně jsem programoval a prováděl výpočty, na základě kterých jsme pak psali články. Po třech měsících za mnou

přijela manželka s dcerou Liduškou a setrvali jsme v USA dva roky.

Našel sis čas i na cestování?

Za ty dva roky jsme podnikli tři větší cesty a řadu víkendových výletů. První rok to byla jen krátká cesta na sekvaje, protože jsme čekali narození syna Miši. Druhý rok jsme projedli nejen celou Kalifornii, ale jeli jsme podél mexických hranic přes Arizonu až do El Pasa v Texasu a při další velké cestě jsme dojeli přes státy Oregon a Washington až ke Kanadě. Protože jsem už předtím jednou na konferenci v USA byl a s kolegou jsme tehdy během jednoho měsíce projeli 14 národních parků, věděl jsem, kam bych se chtěl jednou podívat i s rodinou.

Na co jako turista nemůžeš zapomenout?

Zážitků bylo spousta, ale na co obzvlášť rád vzpomínám, je přechod Grand Canyonu. V Berkeley jsem hrával tenis s kamarádem Lingem Zhngem z Číny, který mě seznámil se skupinou turistů, převážně Číňanů, a společně s nimi jsem přešel Grand Canyon ze severní strany až na jižní okraj za jeden den. Je to asi 32 km dlouhá túra, na severní straně je převýšení asi 1500 m a na jihu to je asi 1200 m, ale když stoupáš, tak je to čím dál strmější a strmější. Jelo nás celkem deset, 8 Číňanů, jedním Američanem a já. Letěli jsme do Las Vegas, odkud nás pět jelo jedním autem na sever a pět druhým na jih. Dole v Grand Canyonu jsme se potkali a vyměnili si klíče od aut, aby se obě skupiny mohly vrátit zpět do Vegas. Vycházeli jsme za úsvitu, v listopadu, kdy nahoře byl sníh a mráz a dole bylo 25°C. Takže vyjdeš v zimním vybavení, postupně odlehčuješ a dole je to na sandály, no a při výstupu zase přitahuje. Do západu slunce jsme to nahoru sice nestihli, ale i tak to byl úžasný zážitek.

Dovedl by sis představit žít v USA trvale?

Život mně je bližší tady. Styl života je tam fajn, ale musíš mít dostatek prostředků. Já jsem měl našťestí plat takový, že jsem tam mohl být s celou rodinou. Sice jsme uvažovali, jestli tam nezůstaneme o trochu déle, ale říkali jsme si, že čím déle tam budeme, tím těžší bude návrat nejen pro nás, ale hlavně pro děti.

A co koníčky?

Když vyšetřím čas, snažím se sportovat. Ještě v Bělohradě jsem jako kluk hrával tenis a volejbal. Na studiích šel tenis stranou a teď si ho zahrají jen během dovolené. Jezdíme do sportovního tábora Univerzity Karlovy v jižních Čechách, kde pro rekreanty pořádají různé sportovní turnaje. Několikrát jsem již vyhrál tenisovou čtyřhru a letos jsem konečně postoupil do finále i ve dvouhře. Letos jsem začal hrát tenis i s dětmi. Na rozdíl od tenisu volejbal hraju pravidelně, chodíme každý čtvrtek trénovat

a soutěžíme v Amatérské volejbalové lize. Během let jsme se postupně probojovali z osmé do druhé ligy, kde jsme letos skončili čtvrtí.

Rád čtu historickou literaturu a biografie. Hodně mě baví i komiksy.

A nejradši ze všeho jezdím s rodinou na výlety, hlavně do Krkonoš a na Šumavu. Rádi jezdíme i na kolech a hledáme kešky.

Jak vnímáš nové technologie?

U počítače samozřejmě musíš držet krok s dobou. Mobil? Takový, na který nahráváš tenhle rozhovor, já nemám. Mám ještě starou tlačítkovou Nokii, říkám jí silifon.

A co navigace?

Preferuji papírovou mapu. Když mapu nemám, podívám se na ni předem na internetu a většinou trefím bez větších problémů. Kvůli hledání kešek jsme si letos pořídili GPSku, ale navigaci v autě nemáme.

Třeba když jsme před osmi lety s kolegy byli v Západní Austrálii a cestovali jsme kolem Perthu, tak kolegové pořád mačkali mobily a já jim říkal: „Pánové nechte toho, koukejte se radši z okna, stejně vám za chvíli přestanou fungovat, protože nebude signál.“ Oni namítali, že je to civilizovaná země, že se to nemůže stát. Ujeli jsme 10 kilometrů, signál zmizel a bylo po legraci. Pak byla papírová mapa dobrá.

Jako kluk jsi byl doma Píďa...

Ale to jsem v rodině pořád. Třeba když přijedu k našim do Brtve, jsem jenom Píďa. Do konce to je moje oslovení i doma v Praze.

Co děti, mají našlápnuto fyzikálním směrem?

Liduška studuje třetím rokem osmileté hudební gymnázium a vyhrává matematické olympiády. Tak uvidíme. Na kluky je ještě brzy, nejmladší Vítek je ve druhé, prostřední Míša ve čtvrté třídě, zatím je nejvíc baví Skaut.

Do Běléhradu se vracíš rád? Jaké máš vzpomínky?

Samozřejmě nejvíc mě to táhne do Brtve k rodině, ale vždycky rád zavítám do Bažantnice, na Byšičky, do Hůry.

Vzpomínky? Rád vzpomínám na volná odpoledne po škole, kdy jsme se s kluky (nejčastěji se Sebou Zakouřilem) toulali venku po Běléhradě a okolí. Hlavně pak na tenis v Bažantnici, kde jsem hrál v partě s Martinem Menčíkem, Pavlem Bezstarostim, Martinem Duškem, Stáňou Janzákovou a dalšími. Trénovala nás dvojice Dvořák – Hořa. To už je ale 25 let...

Jaroslav Voves,

foto: archiv Karla Houfka

MTB maraton RALLYE SUDETY

Vymyslel ho a poprvé v roce 1995 uspořádal nadšenec Jarda Soumar. Dnes ho organizuje parta kolem Tomáše Čady v Teplicích nad Metují a pro svou charakteristickou atmosféru se řadí mezi nejoblíbenější cyklo maratony u nás. Trasa s délkou přes 110 km a převýšením kolem 3500 m důkladně prověří kondici každého bajkera. Nadšení, které dýchá nejen z pořadatelů, ale i z místních obyvatel, kteří závodem doslova žijí, donutí účastníky se sem opakovaně vracet. To, že trasa vede kolem Teplických a Adršpašských skal, Broumovskými stěnami a přes stolové hory Bor a Ostaš, tuto závislost jen umocní.

V posledních letech se zde již tradičně koná finále českého poháru horských kol v maratonu.

Na start extrémní 113 kilometrové distance 21. ročníku tohoto legendárního maratonu se letos mezi 621 bajkerů postavilo i rekordních devět Bělohradčáků.

Arnošt Bernard

Daniel Šír

Vítězný Jan Škarnitzl proletěl cílem za necelých pět hodin a první žena Irena Berková skončila časem 6:27 na celkovém 84. místě.

Nejlépe z našich si rozvrhl síly Daniel Šír a časem pod sedm hodin ozdobil své čtrnácté „Sudety“ vylepšením osobního rekordu. Se solidní formou se na konci sezóny potkali i Jiří Podlipný a Marek Lánský a se svou premiérou mohou být spokojeni i Jan Beneš a Pavel Chemišinec. Svůj standard zajel Vladimír Vik a nestor Arnošt Bernard si pobyl na trati necelých deset hodin. Jiřího Štefana a Míru Krause zastavily po slibné rozjeté první polovině zdravotní potíže.

Výkon hodný profíka předvedl novopacský Tom Vágenknecht 9. místem a na nejkratší 30 kilometrové trase se blýskl třetím místem peckovský junior Adam Styblík.

V minulosti dlouhé „Sudety“ dobře absolvovali také Jana Riedelová, Milan Jezbera a několikrát Vojta Závěský.

Tento rok se podařilo sestavit tři družstva na tradiční týmový MTB maraton Krkonošskou sedmdesátku, kde hlídka Podlipný, Šír, Závěský obsadila slušné 18. místo.

Jaroslav Voves, foto: Jaroslav Kocián, Dan Šír

Vladimír Vik, Arnošt Bernard, Daniel Šír, Jiří Podlipný, Vojta Závěský

140 let ZŠ K. V. RAISE

ANEB KRÁTKÝ EXKURZ ŠKOLNÍMI KRONIKAMI (PUTOVÁNÍ V ČASE)

Úvodem pár základních historických údajů:

- » **18. dubna 1875** – položen základní kámen k budoucí zděné budově školy
- » **28. září 1875 (!)** - budova posvěcena a zprovozněna
- » **1900** – zahájena přístavba druhého patra
- » **1909 – 1910** – přistavěno dvoupatrové křídlo k jižní straně budovy

Kdo se chce seznámit s historií naší bělohradské školy opravdu dopodrobna, nechť se ponoří do článků pana Zdeňka Prchala v Bělohradských listech z roku 2005.

NAHLÉDNUTÍ PRVNÍ 100. VÝROČÍ

Z kroniky počínající škol. rokem 1976 – 1977, tedy rok poté, co škola slavila **100. výročí**, se dozvídáme:

počet žáků: 445 (220 chlapců, 225 dívek)

počet ped. pracovníků: 23

ředitelka: *Jiřina Hašková*

školní družina: 3 vychovatelky

školní jídelna: 5 zaměstnanců

Na úvodní stránce, ale i na dalších stranách kroniky se lze probírat údaji, které dnes už našťestí vzbuzují útrpný úsměv. Komunistická ideologie tu totiž prostupuje i složením pedagogického sboru. Jak jinak lze kvitovat existenci výboru ZO KSČ, výboru ROH a ZO SČP?

Nebo se dočteme že: *Internacionální výuka je na dobré úrovni. Její výsledky se projevují v tom, že si 150 dětí dopisuje do SSSR a dalších socialistických zemí. Dobře pracuje Klub mezinárodního přátelství pod vedením (...), který připravil besedu s čes. studentem studujícím v Charkově, uspořádal výstavku dopisů a dárků ze SSSR, besedu se sovětskými důstojníky jičínské posádky. Událostí byla návštěva s. Piščee ze Žukovského v SSSR, osvoboditele a čestného občana L. Bělohradu, který se stal věrým přítelem naší školy.*

V ROCE 1985 – 1986 ŠKOLA SLAVILA 110. VÝROČÍ

Počet žáků: 545 (268 chlapců, 277 dívek - rok více než úrodný - pak už počet žáků jen klesá)

Počet ped. pracovníků: 22

ředitel: *Prokop Štěpánek*

školní družina: 3 vychovatelky

skupinová vedoucí: 1

školní jídelna: 7 zaměstnanců

Opět drobný bonbónek - 19. 11. 1985 - PS Javorka odeslala 1000 Kč na Fond solidarity Mexiku. Závazek PS na počest 65. výročí založení KSČ a XVII. sjezdu KSČ – odpracujeme celkem 1500 hodin, sebereme 4 tuny papíru, odevléme 1600 Kč na Fond solidarity.

A ještě jedna citace (nemohu si ji zkrátka odepřít). Naštěstí je již v kronice jednou z posledních, neboť už nahlížíme školní rok 1988 – 1989 a charakter kronikářských zápisů už bude nadále, díky změně ve společenském dění, prost takovýchto skvostů.

S. ředitel vyzval pracovníky v realizaci komunistické výchovy prohlubovat u žáků jejich kladný vztah k socialistické vlasti, KSČ, k SSSR a ostatním soc. státům, plně využít významných výročí: 70. výročí vzniku ČSR, 20. výročí schválení zákona o čs. federaci, 40. výročí založení PO SSM, zároveň výchovně využít poučení z krizových let 68 - 69 a 20. výročí dubnového zasedání ÚV KSČ.

NAHLÉDNUTÍ DRUHÉ („PŘESTAVBOVÉ“)

aneb jak to celé bylo, jak přeměna a proměna školní budovy k dnešní podobě vlastně probíhala.

Dlouhá stavební odysea započala rokem 1986 a ukončena byla až rokem 2005 a probíhala v různě dlouhých časových úsecích:

V září roku 1986 začaly přípravné práce na výkopu základů pro přístavbu školy.

Během letních prázdnin škol. roku 1990 - 1991 došlo k omítnutí nové školní budovy.

Od školního roku **1990 – 1991** byl do funkce ředitele jmenován **Jiří Čerovský**.

Ke změně došlo zároveň i v organizaci a přístupu k výchovně vzdělávacímu procesu:

Vyučování v tomto školním roce bylo zahájeno bez zbytečných formalit v pondělí 3. září 1990. Úkolem tohoto dne bylo evidovat nové třídní kolektivy na II. stupni. Protože žáci byli už poslední den minulého školního roku o našem úmyslu diferencovat třídy podle schopností a zájmů žáků informováni, první školní den proběhl hladce, bez problémů. – v tomto školním roce totiž byli žáci rozděleni do tzv. praktických a studijních tříd.

V blízké budoucnosti se ukázalo, že systém takto nastavený nefunguje, bouřila se hlavně rodičovská veřejnost, bránila se umístění svého dítěte do praktické třídy.

Ředitelství školy zároveň provedlo během září nezbytné kroky směřující k zajištění provozu a hladkému přestěhování do nových prostor. Na konci měsíce října však začalo být stále jasnější, že termín nemůže být dodržen, neboť práce s tím spojené nebyly včas prováděny. A tak teprve závěr celého školního roku se pak nesl ve znamení blížícího se dokončení přístavby.

Co na to říká kronika?

Nejpotřebnější práce byly hotovy, zbývalo školu uklidit a vybavit potřebným nábytkem. Díky pochopení rodičů a cílevědomé práci všech učitelů a ostatních zaměstnanců školy byl celý nový areál na přelomu května a června uklizen za pouhých sedm dnů. Např. ve středu 29. května 1991 pomáhalo uklízet 66 párů ochotných rukou. Velmi nám také pomohli i někteří starší žáci školy, zvláště chlapci z 8. tříd.

1991 - 1992

Školní rok 1991 - 92 začal v pondělí 2. září. Tento den byla zahájena výuka a zahájen provoz v nové školní budově. Splnilo se přání mnoha učitelů i žáků. Všem bylo jasné, že je třeba vykonat ještě mnoho práce (nová jídelna byla otevřena až v polovině září). Ale to nejdůležitější bylo provedeno: žáci zasedli do lavic v nových třídách.

Následující školní rok **1992 - 1993** byl ve znamení přestavby vnitřních prostor staré budovy školy. *Prekvapivým zjištěním je pak zápis v kronice:*

Nový školní rok 1993 - 1994 začal zřejmě nejradošnější událostí za posledních několik let. Ač se ještě v polovině prázdnin zdálo, že nebude možné prvního září zahájit výuku v upravených učebnách staré budovy, zdánlivě nespitelné se stalo skutečností. 1. září, a nutno také poznamenat, že díky velikému pracovnímu nasazení provozních zaměstnanců, vstupovali žáci národní školy do nově upravené budovy.

Během září vedl ředitel školy už konkrétní jednání se ŠÚ Jičín, MěÚ a odborovou organizací o připravovaném přechodu školy na právní subjektivitu.

1995 - 1996 120. VÝROČÍ

počet žáků: 377 (188 chlapců, 189 dívek)

počet pedagogů: 20

ředitel: Jiří Čeřovský

školní družina: 4 vychovatelky

provozní pracovníci: 5

školní jídelna: 7 zaměstnanců

Hluboce by se mýlil ten, kdo by se domníval, že konečně utichne ve škole stavební ruch.

V následujícím školním roce se totiž ukázalo (a vyplynulo to i z připomínek v rodičovské anketě), že řešení šaten, jejich vybavení a kultura stravování nejsou zcela vyhovující!

(V té době právě jednal parlament o uvolnění mimořádné dotace ve výši 3 miliard korun na rekonstrukci a dostavbu školských zařízení. Finanční prostředky byly uvolněny a v únoru 1995 byla sestavena pravidla na jejich rozdělení a využití.)

MěÚ po několika jednáních nakonec rozhodl vypracovat projekt na úplnou dostavbu a rekonstrukci školy v celkové hodnotě 3,6 mil. Kč a ve svém rozpočtu na to vyčlenil 1,8 mil. Kč.

A tak byly zahájeny další velké stavební úpravy (budování školní tělocvičny, rekonstrukce střechy).

A co na to kronika?

Jako první byla dokončena tělocvična. Předána k užívání byla v pátek 3. ledna 1997. Je to velmi pěkná stavba, prakticky řešená, a peníze, které byly na její zbudování vynaloženy, a čas, který byl věnován celému projektu, byly nasměrovány správně.

Fasády a terénní úpravy se budou dokončovat do 31. 10. 1997. (...)

Během podzimu 1997 byla zcela ukončena rekonstrukce školy. Celý areál dostal podobu moderní, funkční a po všech stránkách vyhovu-

jící budovy, která je důstojným stánkem vzdělanosti a kultury v našem městě. (...)

Nový školní rok 1997 – 1998 začal slavnostně i radostně v pondělí 1. září sázením lípy na novém školním dvoře.

NAHLÉDNUTÍ TŘETÍ

Od školního roku 2000 – 2001 do funkce ředitele školy nastoupil **Jaroslav Jirásko** a s ním – jak jinak - další období změn a přestavby.

Od 1. 1. 2001 přechází škola do příspěvkové formy hospodaření, došlo ke změně zřizovací listiny, vzniklo nové IČO a nová čísla účtů.

Píše se rok 2001, nastává nové milénium, svět se zrychluje – požadavky na to, co je „in“ se rychle mění. Co dříve bylo vyhovující, začíná být pasé. Nejinak je tomu i s požadavky a náhledu na to, jak má vypadat moderní a funkční školní budova. A tak logickým a nijak překvapivým čtením je výstřižek z novin (*Jičínsko 21. 6. 2002*).

Stavba spojovacího segmentu mezi starou a novou budovou má být zahájena během července. Město pro letošní rok získalo na rekonstrukci školy státní dotaci ve výši 8 mil. Kč, ze svého rozpočtu přidá další milion. Vysokou spojovací „věží“ se bude do školy směrem ze dvora vcházet, vstup bude bezbariérový a v novém segmentu bude instalován také výtah. V každém patře rovněž vznikne klubovna, určená k volnočasovým aktivitám.

1. července 2002 se uskutečnilo výběrové řízení na dodavatele stavební rekonstrukce budovy školy a hned druhého července 2002 proběhlo na stavebním úřadě MěÚ v L. Bělohradě předání stavby dodavateli. Rekonstrukce probíhala ve čtyřech etapách:

1. etapa – rekonstrukce spojovacího krčku, vybudování nového hlavního vchodu, bezbariérových přístupů včetně výtahu, zateplení a úprava části suterénu

2. září 2002, v den zahájení nového školního roku, byla oddělena budova A a B stavebními podmínkami postihly jak žáky, tak vyučující, kteří přecházeli z budovy do budovy venkovním prostorem kolem jídelny a kuchyně. Takto provizorně se vcházelo do školy až do prvního týdne v prosinci 2002, kdy byl zprovozněn průchod mezi budovou A a B v přízemí. (...) 13. června 2003 byl nový spojovací krček předán do užívání. Celková hodnota nově vzniklé části budovy školy činí přibližně 10 mil. korun. (...) V souvislosti se zahájením další etapy stavebních úprav byla žákům osmému a devátého ročníku ukončena školní docházka ve škol. roce 2002/2003 již v pátek 13. června 2003 (*jistě k jejich veliké nelibosti a zklamání*).

2. etapa – rekonstrukce budovy B včetně nástavby jednoho patra na této budově

Kolem budovy B vyrostlo lešení, druhé patro bylo zcela vyklizeno a 17. června 2003 předáno k pokračování v rekonstrukci. V polovině září byla pak střecha na objektu nové školy dokončena. Koncem září byla část budovy uvedena do předčasného provozu. Koncem října 2003 bylo hotové dílo zkolaudováno.

3. etapa – půdní vestavba v budově A (stavební práce byly zahájeny 15. března 2004)

Během školních prázdnin pokračovala 3. etapa rekonstrukce budovy základní školy. Stavebně nejnáročnější část – půdní nástavba na staré budově a vybudování sedlové střechy – byla dokončena již v červnu. (...) Stavební firma se zaměřila na rekonstrukci stávajících prostor historické části budovy. Došlo k celkové výměně slaboproudých a silnoproudých elektrických rozvodů, úpravě stropů, kompletní výměně oken a rekonstrukci topení. Pozornost byla věnována především úpravě školní jídelny a kuchyně.

4. etapa – půdní vestavby v budově A, parkoviště, školní dvůr

Stavební úpravy byly ve školním roce 2004 - 2005 dokončeny (dokončeno i třetí patro na historické části budovy). V těchto prostorách bylo vytvořeno odborné zázemí školy: učebny cizích jazyků, cvičná kuchyň, učebna pracovních činností, učebna dějepisu, jazyková laboratoř a moderní aula s kapacitou 160 míst). Zároveň s dokončovacími pracemi v budově vzniklo v prostoru mezi školou a farou (farní zahradou) nové parkoviště a byl upraven a předlážděn školní dvůr.

A TAK 130. VÝROČÍ ŠKOLY VE ŠKOLNÍM ROCE 2005 – 2006

mohlo proběhnout v plné parádě, neboť bylo - a je - se čím chlubit.

Počet žáků: 396

Počet pedagogů: 27

Asistentka pedagoga: 1

Školní družina: 3 vychovatelky

Počet provozních pracovníků: 7

Školní jídelna: 7 zaměstnanců

16. 9. 2005 se uskutečnil, při příležitosti 130. výročí otevření budovy bělohradské Základní školy K. V. Raise, den otevřených dveří. Zahájení slavnostního odpoledne proběhlo v nově vybudované aule. Pozváni byli zástupci města, ale hlavně zástupci stavební firmy, která během čtyř let nákladem zhruba 60 milionů korun provedla celou rekonstrukci školy. Po tomto zahájení se mohli návštěvníci rozejít po celé budově a všechny prostory si prohlédnout.

5. etapa - sportoviště za školou

V této etapě bylo vybudováno dlouho plánované školní sportoviště (atletický ovál a sektory, víceúčelové hřiště s osvětlením, tenisový kurt). Na sportoviště město dostalo dotaci 15 mil. Kč a v roce 2007 ho slavnostně otevřel olympijský vítěz v desetiboji Tomáš Dvořák.

A my si v letošním školním roce 2015 - 2016 s hrdotí připomínáme, že od chvíle, kdy byl položen základní kámen ke stavbě budovy školy, uplynulo již dlouhých 140 let, za kterých prošlo jejími zdmi nespočet generací žáků.

(Téma 140. výročí naší základní školy si vybrala jako svoji závěrečnou seminární práci žákyně 9. tř. Můžete se proto těšit v některém z letních čísel BL.)

Iva Plecháčová,

foto: archiv školy, Ladislav Stuchlík

VÁCLAV KLAUS zahájil školní rok

Slavnostně začal letošní školní rok pro žáky a pedagogy Základní školy K. V. Raise v Lázních Bělohradě. V úterý 1. září 2015 si připomněli 140. výročí otevření nové školní budovy a zároveň je při slavnostním zahájení na školním dvoře přivítal bývalý prezident České republiky Václav Klaus.

Po slavnostním zahájení školního roku se bývalý prezident společně se svým doprovodem sešel s vedením školy a města a diskutoval o problémech ve školství a v komunální politice, reagoval na Evropskou unii a jí poskytované dotace i na aktuální problém s uprchlíky. Podepsal se do kronik školy a města, zavzpomínal na svoji návštěvu v Lázních Bělohradě v roce 2007 a informoval o činnosti Institutu Václava Klause. Poté navštívil třídu 1. A, kde se ptal dětí, jak strávily prázdniny nebo jestli už umí číst nebo počítat. Pobavil přítomné rodiče i učitele některými názory, například, že nejlepší věk dítěte je, když je mazákem v mateřské škole. Následně se v aule školy sešel s členy školního parlamentu a žáky devátých tříd. Odpověděl na jejich dotazy, čím chtěl být jako malý (zeměměřičem) nebo co říká současným problémům s imigranty (Evropa páchá sebevraždu). Ochetně podepsal dětem fotografie a knížky a na školním dvoře se vyfotil s dětmi i jejich rodiči.

Po návštěvě školy zamířil bývalý prezident do firmy Deprag CZ, kde nejprve podiskutoval s vedením firmy o privatizaci společnosti, o do-

padech krize v roce 2009 na firmu či současném vývozu do Ruska. Prohlédl si výrobní program firmy a konkrétní výrobky a navštívil výrobní halu, kde se zajímal jak o vlastní výrobu, tak třeba i o mzdy zaměstnanců. Zaujal ho technický úsek, zkušebny, kontrola, kalibra a další pracoviště. Po rozloučení s vedením firmy Deprag odjel do akciové společnosti Lázně Bělohrad. Zde si prohlédl hotel Grand a Domov Vitalita, kde podiskutoval s klienty a se zaměstnanci. Také během prohlídky ho zdravili a oslovovali mnozí klienti i zaměstnanci. Po prohlídce Gran-

du zamířil společně s vedením lázní do Stromu života, kde si prohlédl jednotlivé procedury, bazén, Exotic spa. Při obědě potom diskutoval o situaci v Řecku, problémech Evropské unie, ale i problémech lázeňských zařízení, které způsobil v minulých letech indikační seznam. Zavzpomínal také na své cesty do zahraničí. Po obědě se ještě vyfotografoval s pracovníky a vedením lázní a podepsal se zájemcům. Se slovy, že by rád naše město navštívil i na delší pobyt, se se všemi rozloučil.

Pavel Šubr, foto: Alena Fléglová

STARÉ RODY BĚLOHRADSKA A JEJICH VÝZNAČNÍ PŘEDSTAVITELÉ

PONEROVÉ - potomci pastorka Bohnera

V tomto čísle listů přinášíme pojednání o nepříliš rozvětveném rodu, u něhož je nepochybné, že dnes již jeho ustáleně zapisované příjmení **Poner** – Ponerová, je fonetickým zápisem německého Bohner, což znamená „leštič parket“. V republice je mužských nositelů tohoto příjmení kolem 30 a nejvíce právě v jičínském okrese a to přímo v L. Bělohradě.

PRVNÍ PONER SE USADIL V UHLÍŘÍCH

Na bělohradském panství se toto příjmení ponejprv objevilo za Marie Terezie v r. 1763 v Uhlířích a to spolu s jeho prvním nositelem, asi patnáctiletým **Antonínem Pohnerem**. Tehdy tamní chalupa dnešního čp. 12 dostala nového hospodáře Josefa Justa, který se právě v tom roce odněkud přistěhoval a tuto chalupu koupil. Přistěhoval se se svojí rodinou a „*pastorním synem*“ Antonínem Pohnerem, kterého si do manželství s Justem s sebou přivedla manželka Zuzana ze svého předchozího manželství.

Uhlíře čp. 12 – dnešní stav

Antonínovo příjmení bylo od tehdy a pak dále v době, kdy žádná pravidla gramatiky neexistovala, zapisováno v několika obměnách jako Pohner, Poner i Punr, ale v uhliřské gruntovní knize i správně německy Bohner.

Zmíněnou chalupu o více než o sto let později koupili Krausovi a z nich vyšel a chalupu v současnosti vlastní Ladislav Kraus z P. N. Vsi.

PONER S PŘEZDÍVKOU PUNDR HOSPODÁŘEM V UHLÍŘÍCH A VE SV. ÚJEZDĚ

Poté, co Justovi koupili statek současného čp. 28 na Bukovině a přestěhovali se tam, hospodařil od r. 1768 na uhliřské chalupě ještě svobodný Antonín Poner. Pak se oženil a ovdověl, opět oženil a se svojí druhou manželkou se v r. 1777 stal hospodářem na půlstatku čp. 33 ve Sv. Újezdě, kde hospodařil až do své smrti.

Již ve Sv. Újezdě Antonín Poner dostal **přezdívkou Pundr** a touto přezdívkou byli pak Ponerové přezdívaní hluboko do 19. stol. Dokonce ani faráři neopomněli v matričních zápisech u příjmení ženichů, či pak otců narozených dětí tuto přezdívkou zapsat v podobě „*Poner vulgo Pundr*“.

Sv. Újezd čp. 33 – dnešní stav

Z obou manželství měl Antonín celkem 11 dětí, z nichž tři synové sloužili za napoleonských válek v rakouské armádě a přežili a jeden se vrátil jako invalida.

Dva z nich se pak stali nestory dvou větví Ponerů, jejichž potomci v Bělohradě žili v nedaleké minulosti anebo žijí i v současnosti.

PONEROVÉ Z LÁNŮ

První z Ponerů usazených v Lánech byl **Václav Poner** (*1783), který byl mladším synem újezdeckého sedláka Antonína. Byl již pětáctiletým vysloužilým vojákem prošlým ohněm války proti Napoleonovi, když se v r. 1818 přizemil do lánské hospody čp. 4 k Ulvrovým a když si za manželku vzal jejich o deset let mladší dceru Marii. V následující generaci hrozilo této větvi lánských Ponerů vymření po meči, protože se v rodině Václavova syna **Josefa Ponera** (*1819) nenarodil syn, leč jedna z několika dcer Barbora (*1844) bydlící s rodiči a sestrami na čp. 40 se v létě r. 1869 „zapomněla“ a následujícího roku dala svému otci přímo k svátku sv. Josefa dárek. Narodil se jí právě tehdy syn **František Poner** (*19.3.1870) a i když byl nemanželský, bylo pokračování rodu zajištěno. Již dospělý František se pak oženil s dcerou kováře Ulvra z Lánů čp. 25 a měli spolu již syny tři.

Nejmladší **Josef** (*1905) se po vzoru dědečka Ulvra stal kovářem, do smrti bydlel v Bělohradě a v Bělohradě, též pod Vřesníkem a i jinde v republice bydlí jeho potomci.

Lány - Ohrady čp. 20 - současný stav

Brtev čp. 44 – současný stav

Nejstarší syn **Václav** (*1894) se přiznal ke Stuchlíkovým na Ohrady čp. 20 a z jeho pěti dětí svobodná dcera Miroslava na Ohradách bydlí doposud. Další ze sourozenců František žil v N. Pace, pekař Josef bydlí na H. N. Vsi a potomci zemřelého Václava bydlí též v L. Bělohradě.

PONEROVÉ Z BRTVE

I další ze synů újezdeckého sedláka **Antonín Poner** (*1788) prošel bitvami válek s Napoleonem a z vojny byl propuštěn jako „patentní“ invalida v r. 1815. O tom, ve které z bitev utrpěl zranění a jaké, to se můžeme již jen dohadovat. Nejspíše však v Itálii v bitvě u Tolentina 2. – 3. května 1815 ve vítězném střetu rakouské armády s armádou neapolskou.

V listopadu téhož roku se oženil s dcerou řezníka Barborou Laušmanovou z Bukoviny čp. 8 a usadil se v brtevském Betlémě, kde si v r. 1818 postavil roubený domek čp. 44 (dnes jej vlastní rodina Čeřovského Zdeňka).

Z jeho dětí syn **Josef Poner** (*1823) bydlel v Brvi a měl se svojí manželkou, o 4 roky starší Barborou Vagenknechtovou ze Vřesníku čp. 28, kromě jedné dcery i čtyři syny. **Antonína** (*1842), **Josefa** (*1846), **Jana** (*1850) a **Františka** (*1856). Po ovdovění otec s již dospělými syny bydlel v Bělohradě na Malém náměstí v nájmu v domku čp. 66 u příbuzných Vagenknechtových (dnes Barešovi) a všichni vytvořili partu „sekáčů“. Tedy zemědělských dělníků, kteří se nechávali najímat na práci u bělohradského velkostatku a ručně kosami sekali louky na jaře o senách, zralé obilí na polích v létě a otavy na podzim. V zimě pak pracovali v lese. Jak bylo zaznamenáno, tak právě tito Ponerové posloužili K. V. Raisovi jako předloha k jeho povídce SEKAČI vyšlé poprvé v r. 1885 – později ve sbírce povídek POTMĚCHUŤ. Nutno však poznamenat, že povídka je spisovatelovou fikcí mající jen pramálo společného se skutečností. Snad jen to, že sekáči si po práci rádi přihnuli, ale to chlapi dělají. A pokud budete povídku číst, tak

domek nikoho z Ponerů z důvodů žhářství nevyhořel a tchýně v domě neuhorela, dokonce ani manželka nikoho z nich se ze sebevražedných úmyslů neupčila. Však jediný domek, kde jeden ze sekáčů **Jan Poner** (*1850) se svojí rodinou bydlel a který vyhořel, byl domek čp. 51 na Třetí straně (dnes Kirschovi) a ten vyhořel až 12. 5. 1896, tedy deset let potom, co zmiňovaná povídka vyšla tiskem. Ale nedošlo k tomu z důvodů žhářství, ale paradoxně tak, že z hořícího domku čp. 30, který mnoho let před tím vlastnili spisovatelovi rodiče a kde se i spisovatel narodil, byl prudkým větrem přes Javorku na domek čp. 51 požár „hořícím chumlem“ přenesen. Kdo ví, jaké myšlenky se spisovateli honily v hlavě, když požářiště nějaký čas po události obhlížel a povídka mu vytanula na mysl?

Ve vyhořelém domě čp. 51 se ještě před požárem narodil **Václav Poner** (*1888), který pak ženatý si postavil domek čp. 217 v ul. kpt. Jaroše v L. Bělohradě. Byl to otec bělohradského a pak novopackého hoteliéra Miroslava Ponera, jehož syn **Miroslav Poner** (*1940, †1976) se stal prvoligovým hokejistou a ve své době hrál v obraně HC Tesly Pardubice. Zemřel však velmi mladý.

Měl jsem kamaráda vyšlého z tohoto rodu, stejně se mnou starého, urostlého vojáka Václava Ponera a chodil jsem s ním do školy. Jako kluk jsem znal i jeho rodiče a sourozence a zvláště dobře se pamatují na jeho otce Josefa Ponera, kováře provozujícího své řemeslo ve starobylé, výhni osvětlené a sazemi začernalé bývalé panské kovárně Zámeckého dvora přesně tam, kde dnes Brázda prodává své koberce. Byl to statný, nemluvný muž uhrančivých tmavých očí a snědé pleti, typického znaku celého tohoto rodu. Vzbuzoval ve mně úctu, i trochu obavu umocněnou tím prostředím.

Nevíme zatím, odkud nestor rodu příjmením Bohner, či Poner na Bělohradsko přišel, kdo byl jeho otec a předci vůbec a kde je jejich původ. To je otázka hlubšího genealogického bádání po archivech. Nicméně však soudím, že genetický průzkum rodu by potomkům mohl objasnit mnohé.

Josef Špür; foto: autor a Ladislav Stuchlík

L. Bělhrad čp. 66 – zde bydleli Sekáči

1

Restaurace v podzimní Bažantnici jako by čekala na svůj osud – zbourání v roce 1990.

2

Výstava jirčin v sále Lázeňského hotelu za první republiky.

Vážení čtenáři, od loňského mimořádného čísla Bělohradských listů vychází seriál historických fotek. Do tohoto čísla jsme zařadili soubor historických fotek „Podzimní mozaika“.

Milí čtenáři, v dalším čísle listů chceme zařadit historické fotografie tématem „Vánoce a zima v Bělohradě“. Pokud máte fotky, které by stály za otištění, prosím, zapojte se a snímky dodejte do Městského kulturního střediska Lázně Bělohrad.

Uzávěrka pro fotografie do BL 6/2015 je 27. 11. 2015.
Kontakt mks@lazne-belohrad.cz.

Redakce

3

Lázně Bělohrad. — Škola.

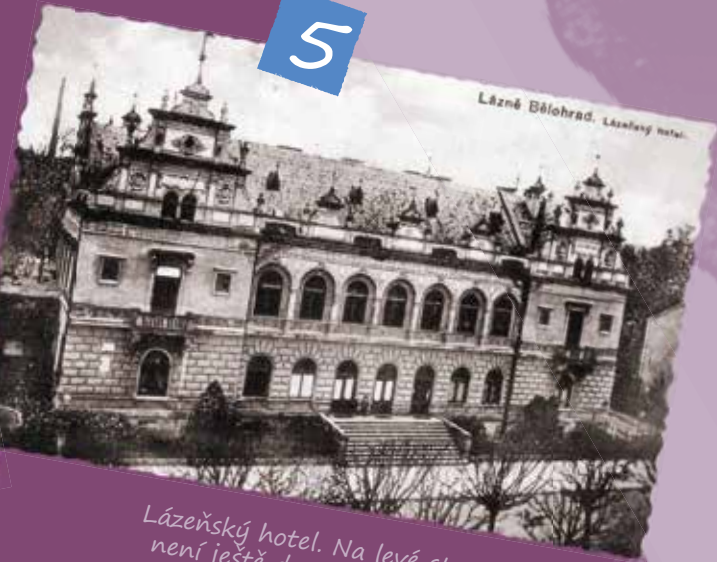
Škola - bělohradská chloubka otevřená v roce 1875

4

Náměstí někdy v šedesátých letech minulého století.

5

Lázně Bělohrad. Lázeňský hotel.

Lázeňský hotel. Na levé straně není ještě dostavěný balkón.

6

7

8

*Park Bažantnice
býval i na podzim
přes svou zádumčivost
krásný a poetický.*

9

10

Dřevaři na pile u nádraží připravují klády k odvozu.

*Zámecká oranžerie, dnes Památník K. V. Raise.
Foto z šedesátých let minulého století.*

JAK MĚ LÁZNĚ UZDRAVILY

„Dani, pojd' se se mnou podívat na Byšička,“ přemlouval mě manžel Václav při naší první návštěvě Lázní Bělouhradu.

„Nejdu, bolí mě noha.“

„Pojd', dáš si v hospodě na Byšičkách kafe a já si dám jedno pivo. Nutno podotknout, že se jednalo o můj první výšlap po čtyřech měsících od komplikované zlomeniny levého hlezna. Ač bylo asi pětatřicet ve stínu, jak letošní léto takhle dokázalo „řádit“, nechala jsem se nabídkou občerstvení přesvědčit a až na Byšičkách jsem s hrůzou zjistila, že jediný hostinský leží na hřbitově... Cestou zpět jsem se sebou nohu sotva vlekla a v duchu jsem proklínala manžela za jeho „úžasný“ nápad s pozváním na kafe. Naše procházka však měla dohru. Vzhledem k tomu, že jsme se v tom parnu mocně osvěžovali místní arzéno-železitou kyselkou, druhého dne jsem již běhala jako Jura! Ovšem, že na onu místnost. Od té doby chodím bez berlí.

Dana Blahunková

ULICE KARLA MOORA Č. P. 370

Těch 5 schodů jsem šel již tolikrát. Stojím přede dveřmi a čekám. Teď je to ale jiné. Už nikdy mně je nepříjde otevřít Jirka, nenápadný, skromný, tichý a tolik potřebný. Vše je minulostí, **Jiří Podlipný zemřel letos 9. 6. ve věku 69 let.** Málokdo asi ví, že v bělohradské skautské organizaci měl na starost veškerou agendu a také ji velmi svědomitě plnil. Za naše středisko se zúčastňoval schůzí okresní rady Junáka. Ve své práci byl velice pečlivý a spolehlivý. Jestli se na nás shora dívá, vidí, jak nám chybí.

Jirko díky.

Lubor Bajer

NA PROBLÉMY S OBČANSKOU PORADNOU JIČÍN

Nedají Vám dluhy spát, máte potíže se zaměstnavatelem, řešíte rodinné problémy, máte spory s nájemcem nebo s pronajímatelem bytu, naletěli jste šmejdům? Obráťte se na nás a my Vám s Vaším problémem pomůžeme. Ačkoliv nejsme advokáti, dokážeme poskytnout radu i z oblasti práva, nebo dát vzory smluv, žalob či návrhů, ale pozor - jejich sepsání či zastupování u soudu již není v naší kompetenci. Odborné sociálně-právní poradenství poskytujeme jednak během předem domluvené konzultace, ale radu nebo informaci je možné získat také prostřednictvím e-mailu či telefonu. Naše služby jsou poskytovány diskretně a bezplatně. Od 1. října nás budete moci nalézt ve staronových prostorách v Jičíně v Domě s pečovatelskou službou, Vrchlického 824, ve třetím patře, vchod z Husovy ulice. Do budovy je bezbariérový přístup a do vyšších pater se necháte pohodlně vyvézt výtahem.

Kontakty na nás: 736 472 676, opjicin@ops.cz.

Další informace na www.ops.cz.

Bc. Simona Davidová

STŘECHY
Z&L Kundrát
Lázně Bělouhrad
739 013 876, 731 554 243, www.strechykundra.net

HLEDEJ BĚLOHRADSKÁ PŘÍJMENÍ

- 1) Hrabal i Harrach rádi lyžují.
- 2) Ředitelka rešeršim nerozumí.
- 3) Tak lije, že kapky hustě padají.
- 4) Ten pokr chlapče nehraj!
- 5) Vodník na Pardoubku nežije.
- 6) Milovník dam a chryzantém.
- 7) Lidé dobří z Ekvádoru.
- 8) Král Olaf inkoust nepoužíval.
- 9) Vyber nýřanský potok.
- 10) Fotbal car nechtěl hrát.
- 11) Vám nemohu šek proplatit.
- 12) To volal on Ervín.
- 13) Vybral: Morče lišku vyplašilo.

Javorský mlýn

Program: Říjen-Listopad 2015

Sobota 24. října - 18.00

DEGUSTACE s Novopackým pivovarem

Neděle 25. října - 10.00

STROMOLEZENÍ - ukázka - spojení práce se sportem a se starostí o stromy

Sobota 7. listopadu - 18.00

DEGUSTACE S DÝNÍ POKAŽDĚ JINAK

Dýně je nejen Helloven, ale i dobrá v kuchyni

Numeroložka Olina Králová

Ochutnávka vín

Středa 11. listopadu - 11.00 - 20.00

PEČEME SVATOMARTINSKOU HUSU

OTEVÍRÁME SVATOMARTINSKÉ VÍNO

Nutná rezervace - uzávěrka čtvrtek 5. listopadu

Sobota 14. listopadu - 18.00

KUDY JÁ JEL, BY TĚŽKO NĚKDO ŠEL II

Další zážitky z cest s promítáním a pětichodovým menu

Nutná rezervace

Sobota 21. listopadu - 18.00

PANENKA - POKAŽDĚ JINAK

- pětichodové menu

(užijme si vepřové, dokud to ještě jde)

Nutná rezervace

Sobota 28. listopadu - 18.00

S DANEM POLMANEM

**„NA CESTĚ z Vídně na Gložglockner“
pětichodové menu s degustací vín**

Budova Památníku K. V. Raise získala koncem léta nový nátěr střechy, který zajistila firma Střechy Z&L Kunderát Lázně Bělohrad. (spo)

Město vyslyšelo přání mnoha maminek a zajistilo oplocení letos zrekonstruovaného dětského hřiště na Jiráskově nábřeží. (spo)

Pro sběr bioodpadu město pořídilo 8 velkoobjemových kontejnerů a traktorový nosič kontejnerů. Kontejnery, na které město získalo dotaci ze SFŽP ve výši 90 % uznatelných nákladů, jsou umístěny především na 4 hřbitovech ve správě města. (spo)

ZDENĚK ZUNA
Náměstí K. V. Raise 147
(vedle městského úřadu)
email: info@zzservis.net

telefon: **775 556 295**
www.zzservis.net

POČÍTAČE • TISKÁRNY
TISK • KURZY • SATELIT

POČÍTAČE - NOTEBOOKY - OPRAVY A PRODEJ

Provádíme opravy všech značek

» vyčištění, přepastování, lepší chlazení

TISKÁRNY - - OPRAVY A PRODEJ

laserové, inkoustové
ČIŠTĚNÍ TISKÁREN

» dodáme spotřební materiál

TONERY - INKOUSTY

» dodáváme - originál - renovace

BAREVNÝ TISK - KOPIE

» **BAREVNÝ TISK VE FOTO KVALITĚ**
- FORMÁT A3

- » kopírování, scanování dokumentů
- » potisk různých materiálů
- » reklamní plachty, tabule, letáky,
- » běžný textil: trika, košile, utěrky, tašky

SERVIS MOBILNÍCH TELEFONŮ

- » výměna prasklého skla
- » výměna prasklého dotyku
- » stažení dat - kontaktů a fotografií
- » záloha dat

KURZY

- » základní obsluha a ovládání počítače
- » úprava fotografií v počítači
- » začínáme s operačním systémem Windows
- » internet pro všechny

SATELITNÍ TELEVIZE

MONTÁŽ A SERVIS

Volejbalového turnaje smíšených družstev neregistrovaných, který proběhl 12. září na kurtech v Pecce, se zúčastnilo i družstvo z Lázní Bělohradu. A zadařilo se. Bělohradské družstvo, které se doposud zúčastnilo všech ročníků, získalo trofej vítězů. Blahopřejeme.

Stojící zleva: Martin Kinský, Michal Triangel, Jaroslav Šorm.
Dole: Lenka Šormová, Tomáš Najman, Petra Kněžourková, Karolína Šormová a maskot fenka Tracy. (spo)

KAMENICTVÍ
Veverka

Miletín 250

telefon: 493 693 469, mobil: 603 484 779

PRODÁM POZEMEK

v Lázních Bělohradě určený k zástavbě (1110 m², sítě v místě)

Kat.č. 290/9, U Lva
přímo pod areálem SOU

Kontakt:
Jan Šebelík
tel.: 493 792 931
honza@haes.cz

www.apache-elektrokola.cz

Daniel Šír T.G. Masaryka 297, 507 81 Lázně Bělohrad

NA KOLE BEZ NÁMAHY.

Zakoupením elektrokola Apache podpoříte Centrum Paraple.

608813380
kola.sir@gmail.com

*Přijďte vyzkoušet,
objednejte
a využijte výhody
blízkosti servisu.*

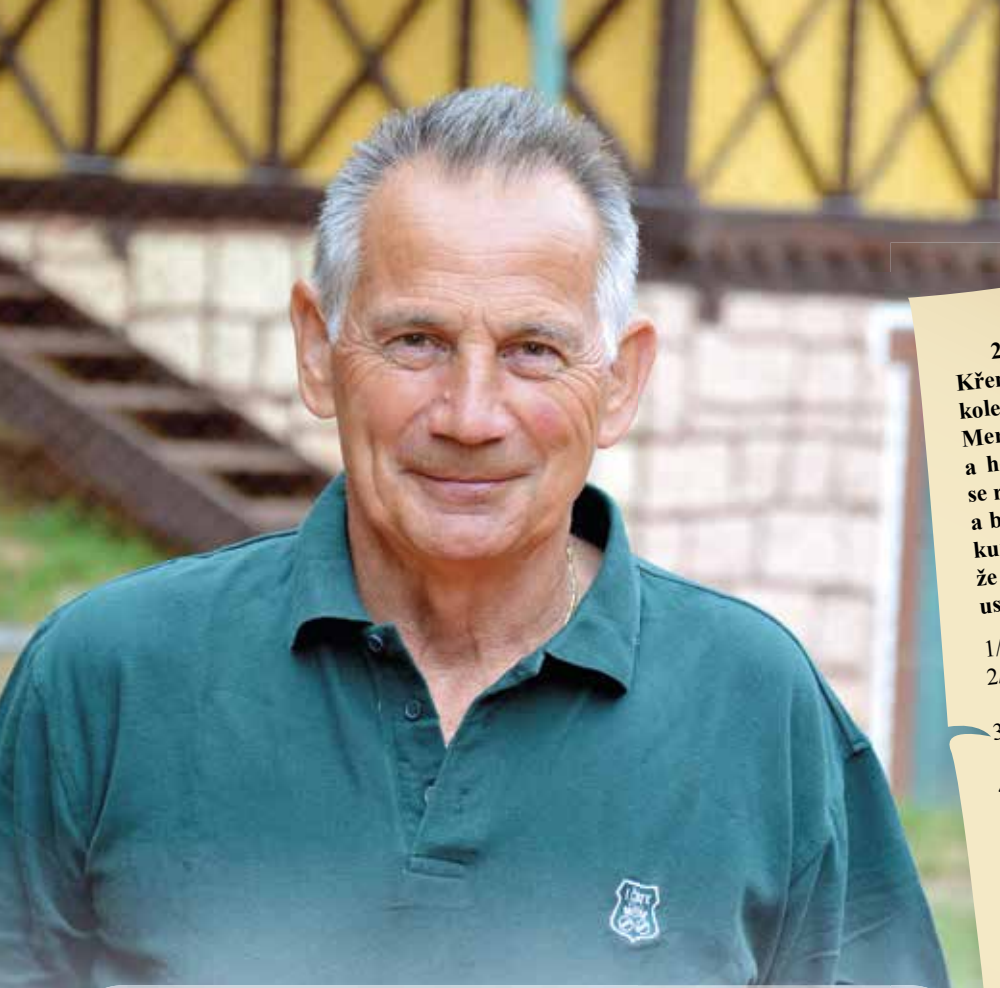
PROČ APACHE?

- Česká značka jízdních kol a elektrokol s tradicí od roku 2001.
- 6 let zkušeností s prodejem a servisem elektrokol.
- Více než 150 prodejců v České republice a na Slovensku.
- 29 kvalitních modelů elektrokol v různých cenových relacích.
- Záruka 5 let na rám a vybrané komponenty.
- Sleva 25% na druhou baterii do 3 let od nákupu elektrokola.

Po Út Čt Pá
10 - 17
St
10 - 14
So
9 - 11,30

THE DEJ BĚLOHRADSKÁ PŘÍMĚNÍ - REŠENÍ: 1) Bahar 2) Karel 3) Ježek 4) Křeh 5) Knap 6) Mach 7) Brzdek 8) Fink 9) Berný 10) Balcar 11) Hušek 12) Loner 13) Čelís

TENISOVÝ SPRÁVCE

Listuji v zápisech tenisového klubu v Lázních Bělohradě. Zápis z výborové schůze s pořadovým číslem 7 z roku 1929 uvádí:

27. června t.r. v restauraci pana Křencila v lázeňském parku za přítomnosti kolegů: Dr. Lelka, Janečka, Kučery, Holeky, Merveldta, Černocho, Smetáka a Synka a hostů - paní Kučerové a kolegy Kaliny se rozprádlá dlouhá debata o úpravě kurtů a bylo konstatováno, že správce Brádlér si kurtů vůbec nehledí, že na nich roste tráva, že nejsou kropeny ani váleny. Proto bylo usneseno:

- 1/ že Brádlér nesmí s nikým hrát
- 2/ jsou-li na kurtě sběrači, nesmí sbírat, nejsou-li, musí sbírat
- 3/ do 1. července musí mít natřené kůly a lavičky
- 4/ do týdne musí býti vypletá tráva, která na kurtech bují
- 5/ uloží se mu, že musí denně kropit a válet kurty a to večer, o případě i v poledne
- 6/ od 6 hodin ráno musí být na dvorcích
- 7/ knihy, do nichž se zapisují hodiny, musí býti do večera na kurtě č. 4 a konečně
- 8/ za zapomenutou hodinu je druhý den 10,- Kč pokuty

Kolega Holeka navrhuje, aby správce kurtů dostával Kč 14,- denně, když je pěkně počasí, a když prší, tak Kč 10,-.

Schůze končí o 11 hodině večerní.
Zapsal kolega Smeták.

JAN KURZ

Tenista, kterému před pětáctyřiceti lety patřila šestá, sedmá příčka československého žebříčku. Kromě Jana Kodeše dokázal porazit i hráče první pětky. Odchovanec teplického tenisu, dnes jednasedmdesátiletý trenér a člen pražského tenisového klubu I. ČLTK. Promovaný inženýr ekonomie jezdí na chalupu do nedalekého Arnoštova, kam jej přivála „srdeční záležitost“. V létě často hraje a trénuje i na bělohradských kurtech v Bažantnici.

Diktafon byl zvědavý na jeho setkání s některými tenisty:

Vladimír Vovka Zábrodský

Můj první učitel mariáše. Naučil mě hrát karty o peníze a hned mě pořádně vyškolil. Dnes bych s ním hrál rovnocennou partii, ale tenkrát, když mně bylo osmnáct, ne. Vynesl mi pod desítku, kterou jsem si myslel, že musím uhrát, a tím jsem to projel...

Hrál jsem s Vovkou nejenom mariáš, ale pochopitelně i tenis. On již pomalu končil, já byl ucho. Na Slávii vedle Technického muzea jsme s jedním z bratrů Lašťovků hráli proti němu debla. On měl za partnera Cejchana. Asi jsme prohráli, výhru bych si moc cenil a pamatoval. Zábrodský byl zkrátka velký tenisový pojem.

Jiří Javorský

Devětkrát byl mistrem republiky v singlu, po desáté neuspěl, když ho porazil ve finále Holeček. Hrál jsem s ním několikrát a uhrál na něj set. Strašně kouřil, típnul cigáro, a šel na kurt. Dával si jedno kafe za druhým i pivo mu chutnalo.

Martina Navrátilová

V pětasedmdesátém roce jsme spolu hrá-

li mixa na MR v Ostravě. V semifinále jsme nepřešli přes Bedáně se Strnadovou. Já hrál hrozně špatně a Martina na to za měsíc utekla do Ameriky. Kluci z mančafu si ze mě dělali srandu, že utekla kvůli mé špatný hře, že jsem ji znechtulil tenis.

Petr Kolářek

Kdysi dávno jsem vůbec nevěděl, že existuje nějaký Bělohrad. Poprvé jsem o něm uslyšel až v souvislosti s Petrem Kolářekem, že on je z tohoto městečka. Zním Petra odmalička, vždyť je jen o pár měsíců mladší než já. Navíc chodil na vejšku s mým bráchou a byli jsme téměř v příbuzenském vztahu... Dokázal jsem s ním i prohrát. Petr jako veterán hraje úžasně, má dobrý pohyb, soupeře trápí přesnými stopbally, slouží mu zdraví.

Bažantnické kurty

Jsou opravdu skvělé. Mají bezvadný, rovný povrch. Kam se na vaše kurty hrabe naše Štvanice. Kdyby to jen šlo, přestěhoval bych je na tu Štvanici. Jsou i v krásném prostředí parku. Musím vám dát podrženou jedničku.

Eduard Čeliš, foto: autor

O 86 roků později se nacházím v pozici kolegy Brádlera, kterému všichni známi říkali Brádlík. Bohužel už přes pětadvacet let nestojí bývalá zahradní restaurace pana Křancila, zato tenisový klub má místo čtyř kurtů pět, moderní tenisovou halu a příjemnou klubovnu a nádhernou Bažantnici kolem. Nesype se bílá moučka sítkem do dvou zbývajících prken coby lajny, vlastně se nelajnuje vůbec, lajny jsou umělé.

To vše je nové. Jak jinak. Ale kritická slova výboru tenisového klubu z roku 1929 si i dnešní správce musí brát k srdci.

Takže končím. Musím jít kropit a válcovat kurty, natírat sloupky a lavičky, vyplít trávu...

Eduard Čeliš, foto: Petr Laušman

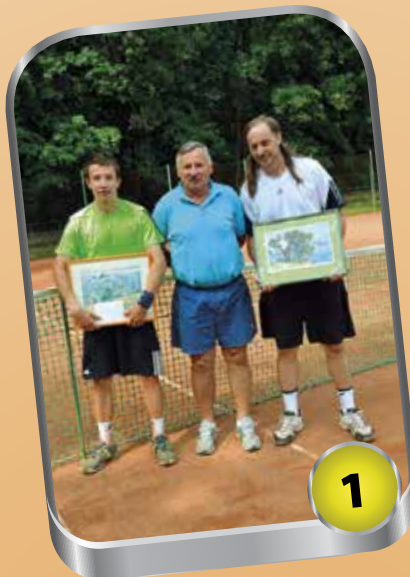

Bělohradský tenis 2015

Jaký byl tenisový rok 2015 pro bělohradské hráče?

Když odhlédneme od počasí, tak teplý a velmi suchý. Z pohledu družtev, kterých měl tenisový oddíl v soutěžích celkem jedenáct, rozsáhlý a náročný.

Turnaje? Na těch se místním borcům celkem dařilo. V dospělých „došli“ hodně daleko Petr Štrait, Radek Machek i jeho dvojče Vlád'a... Psát o úspěších devčat Lamiových, Terezy a Kláry, je nošením dříví do lesa... Z Tomáše Lejdara se pod pečlivým tréninkovým dohledem táty stává nadějný tenista... Adam Klejch, co nemá v žákovské pincové kategorii na okrese rovnocenného soupeře, nezaostává ani s velkou raketou... Malý postavou, velký hrou, to je Kuba Matouš... A tak bych mohl pokračovat dál, raději se, vážení čtenáři, podívejte na tenis - foto.

1

2

3

Jo, ještě jedna maličkost. Možná by nebylo špatné se jít podívat na bělohradský tenis, mrknout se k bažantnickým kurtům. Víím, že doby, kdy dvě stovky diváků přišly zhlédnout Memoriál, jsou ty tam.

Přesto domácí tenis vás zve.

Eduard Čeliš, foto: Václav Lejdar,

Petr Laušman a autor

4

6

5

1/ Finalisté 45. ročníku Memoriálu Lud'ka Kučery v dvouhře mužů s předsedou oddílu Martinem Šubrtem. Vlevo vítěz Michal Slavík (LTC Mladá Boleslav), vpravo Jaroslav Hanuš **2/** Nejlepší deblové dvojice letošního Memoriálu L. Kučery: Domácí pár Petr Štrait a Radek Machek - poražení finalisté, Patrik Matouš (Tenis Nová Paka) a Jaroslav Hanuš (VŠTJ UK Hradec Králové) - vítězové, kteří obhájili loňské prvenství **3/** Tomáš Lejdar, vítěz trnaje starších žáků **4/** Adam Klejch **5/** Jakub Matouš **6/** Dámský tenisový turnaj ve dvouhře – Bažantnice open 2015 - vlevo „delegát“ ČTS nymburský Miloš Fišera, uprostřed vítězka Lenka Mazánková **7/** Bažantnice open 2015 – bronzová Iva Knapová **8/** Bažantnice open 2015 – stříbrná Mirka Jelínková

7

8

MALÍŘI V BĚLOHRADĚ

Antonín Brykner

Většina lidí v Bělohradě jej zná pod příjmením Brykner. I já, který Toníka pamatuje, no dobrých pětatřicet let, a který s ním dnes správčuje na tenisových kurtech v Bažantnici. Správně je však Brykner.

Bryknerovi pocházejí z Pecky, kde na náměstí vedle Roubalovy hospody měli pekárnu.

Antonín Brykner se narodil 12. prosince 1941, vystudoval stavební průmyslovku, jako mladý stavař bydlel dokonce v rodném domě Mistra Jana Husa v Husinci, pracoval na uranových průzkumných vrtech po celých Čechách, nakonec skončil jako ajnboňák.

Ale zpátky od curriculum vitae k Malířům v Bělohradě. Tento seriál se chylí ke konci. Bělohradáci, kteří jsou v malování lepší než Tonda Brykner, nestojí o publikování svých výtvorů, nebo o nich Bělohradské listy nevědí. Samouk Tonda si na nic nehraje, a proto přinášíme krátký rozhovor a několik jeho obrazů.

Toníku, podle mého mínění jsi typický samorost, samouk. Sám ses vrhnul na tenis, pinec, do hry na kytaru i do studia francouzštiny. Myslím, že podobné je to i s tvým malováním. Mýlím se?

Je to tak. Už v mládí mě chytnul Mikoláš Aleš. Ale kreslil jsem jenom jako mladej, tak do třicítky. Pak jsem toho nechal. Většinou jsem kreslil doma na stole, podle pohlednic. Chebský Špalíček, Štrbské pleso a tak.

Technika. Asi olej, co?

Olej, ten je jednoduchý, když něco zkazíš, přemaluješ to, nic se nerozpjí. Tempera a akvarel jsou těžší. Když jsem maloval, bylo všechno laciný. Chtěl bych dnes vidět, co stojí barvy a rámování...

Maloval někdo u Bryknerů?

Táta, jeho byl akvarel. Vlastně některé obrazy, co jste dnes nafotili, dělal on. Táta byl účetní u známé budějovické firmy bratří Zátkových – pekárny a sodovkárny. Vůbec ti bratři Zátkovi byli zvláštní. Jeden se ohromně staral o firmu, druhý jen lítal po honech a chlastal... Ale to jsme nějak ulítli od malování!

Máš dvě děti – Rost'u a Marcelu. Maluje někdo z nich?

Marcela to jen tak pro radost zkoušela.

Hele, Tondo, tenhle obraz se mi líbí. Ten jsi dělal?

(Ptám se při pohledu na obraz mlýna.)

Kdepak já! Koupil jsem ho za stovku u Vietnmců...

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

